

FACULTAT DE VETERINÀRIA DE BARCELONA

CURS 2002-2003

LLICENCIATURA DE VETERINÀRIA

1- DADES DE L' ASSIGNATURA

ASSIGNATURA	PARASITOLOGIA
CODI	21212
CURS	2 ^{on}
QUATRIMESTRE	2 ^{on}
CREDITS	6
CREDITS TEORICS	3
CREDITS PRACTICS	3

2- DADES DEL PROFESSORAT

DEPARTAMENT RESPONSABLE:
SANITAT I ANATOMIA ANIMALS

PROFESSORS RESPONSABLES	DESPATX	TELEFON	E-MAIL
Joaquim Castella Espuny	V0-235	5811049	Joaquim.Castella@uab.es

ALTRES PROFESSORS	DESPATX	TELEFON	E-MAIL
Sonia Almería de la Merced	V0-263	5812847	Sonia.Almeria@uab.es
David Ferrer Bermejo	V0-273	5812847	David.Ferrer@uab.es
Ana Ortuño Romero	V0-235	5811049	Ana.Ortuno@uab.es
Juan F ^o Gutiérrez Galindio	V0-237	5811049	Juan.Gutierrez@uab.es

3- OBJECTIUS DE L' ASSIGNATURA

OBJECTIUS DE L' ASSIGNATURA

1- L'assignatura de Parasitologia pretén iniciar l'alumne en el coneixement de la morfologia, bionomia, fisiologia i sistemàtica dels paràsits dels animals domèstics i útils.

2- L'assignatura de Parasitologia pretén que l'alumne sigui conscient de la importància de les relacions entre paràsit, hoste i medi ambient.

3- L'assignatura de Parasitologia pretén iniciar l'alumne en l'estudi dels paràsits dels animals domèstics i útils com a agents productors de malaltia.

4- L'assignatura de Parasitologia pretén ser una matèria bàsica a partir de la qual es desenvolupi l'aptitud de l'alumne envers les disciplines de Malalties Parasitàries i de Zoonosis i Salut Pública.

4- PROGRAMA

CLASSES TEORIQUES

Tema 1.- Concepte de Parasitologia. Parasitisme. Aspectes ecològics del parasitisme. Hàbitats parasitaris. Influència dels factors ambientals en el parasitisme.

Tema 2.- Paràsits. Tipus de paràsits. Adaptacions dels paràsits. Especiació parasitària. Especificitat parasitària. Cicles biològics.

Tema 3.- Hostes. Tipus d'hostes. Relacions paràsit-hoste. Vies d'invasió dels hostes.

Tema 4.- Nomenclatura i taxonomia parasitàries. Normes de nomenclatura en Parasitologia. Classificació dels paràsits.

Tema 5.- PROTOZOUS. Subregne PROTOZOA. Característiques generals i classificació.

Tema 6.- Tipus SARCOMASTIGOPHORA. Característiques generals i classificació. Subtipus SARCODINA. Estudi de les amebes d'interès veterinari. Subtipus MASTIGOPHORA. Classe ZOOMASTIGOPHOREA. Ordre KINETOPLASTIDA. Família Trypanosomatidae. Gènere *Trypanosoma*. Gènere *Leishmania*.

Tema 7.- Ordre TRICHOMONADIDA. Família Monocercomonadidae. Gènere *Histomonas*. Família Trichomonadidae. Gèneres *Trichomonas*, *Tritrichomonas*, *Tetratrichomonas* i *Pentatrichomonas*. Ordre DIPLOMONADIDA. Gèneres *Spironucleus* i *Giardia*.

Tema 8.- Tipus APICOMPLEXA. Característiques generals i classificació. Classe SPOROZOEIA. Subclasse COCCIDIA. Ordre EUCCOCCIIDA. Subordre EIMERIONINA. Família Eimeriidae. Gèneres *Eimeria* i *Isospora*.

Tema 9.- Família Sarcocystidae. Gèneres *Toxoplasma*, *Sarcocystis* i *Besnoitia*. Família Cryptosporidiidae. Gènere *Cryptosporidium*.

Tema 10.- Subclasse PIROPLASMIA. Ordre PIROPLASMIDA. Família Babesiidae. Gènere *Babesia*. Família Theileriidae. Gènere *Theileria*.

Tema 11.- HELMINTS. Tipus PLATYHELMINTHES. Característiques generals i classificació. Classe TREMATODA. Subclasse MONOGENEA. Subclasse

DIGENEA. Família Fasciolidae. Família Dicrocoeliidae. Família Paramphistomatidae. Família Schistosomatidae.

Tema 12.- CESTODES. Característiques generals i classificació. Classe COTYLODA. Ordre DIPHYLLIDEA. Ordre CARYOPHYLLIDEA.

Tema 13.- Classe EUCESTODA. Ordre ANOPLOCEPHALIDEA. Família Anoplocephalidae. Família Thysanosomidae.

Tema 14.- Ordre DAVAINA. Família Davaineidae. Ordre DILEPIDIDEA. Família Dilepididae. Família Dipylidiidae.

Tema 15.- Ordre TAENIIDEA. Família Taeniidae. Gèneres *Taenia* i *Echinococcus*.

Tema 16.- Tipus NEMATHELMINTHES. Classe NEMATODA. Característiques generals i classificació.

Tema 17.- Subclasse SECERNENTEA. Ordre RHABDITIDA. Família Strongyloidea. Família Rhabditidae. Ordre OXYURIDA. Superfamília Oxyuroidea. Família Oxyuridae.

Tema 18.- Ordre ASCARIDIDA. Superfamília Heterakoidea. Família Heterakidae. Família Ascaridiidae. Superfamília Ascaridoidea. Família Ascarididae. Família Anisakidae.

Tema 19.- Ordre STRONGYLIDA. Superfamília Trichostrongyloidea. Família Trichostrongylidae. Família Molineidae. Família Dictyocaulidae.

Tema 20.- Superfamília Metastrongyloidea. Família Metastrongylidae. Família Protostrongylidae. Família Crenosomatidae. Família Filaroididae. Família Angiostrongylidae.

Tema 21.- Superfamília Strongyloidea. Família Strongylidae. Família Chabertiidae. Família Syngamidae. Superfamília Ancylostomatoidea. Família Ancylostomatidae.

Tema 22.- Ordre SPIRURIDA. Superfamília Filarioidea. Família Onchocercidae. Subfamília Dirofilarinae. Gènere *Dirofilaria*. Superfamília Habronematoidea. Família Habronematidae.

Tema 23.- Subclasse ADENOPHOREA. Ordre ENOPLIDA. Superfamília Trichinelloidea. Família Trichinellidae. Família Trichuridae.

Tema 24.- ARTRÒPODES. Tipus ARTHROPODA. Característiques generals i classificació. Classe ARACHNIDA. Subclasse ACARI (ACARINA). Ordre ACARIFORMES. Subordre ASTIGMATA. Família Sarcoptidae. Família Knemidokoptidae. Família Psoroptidae.

Tema 25.- Subordre PROSTIGMATA. Família Cheyletiellidae. Família Demodecidae.

Tema 26.- Ordre PARASITIFORMES. Subordre MESOSTIGMATA. Família Dermanyssidae. Subordre METASTIGMATA (IXODIDA). Família Ixodidae. Família Argasidae.

Tema 27.- Classe INSECTA. Característiques generals i classificació. Ordre PHTHIRIAPTERA. Subordre ANOPLURA. Subordre MALLOPHAGA. Ordre SIPHONAPTERA. Estudi dels gèneres d'interès veterinari.

Tema 28.- Ordre DIPTERA. Característiques generals i classificació. Subordre NEMATOCERA. Família Culicidae. Família Ceratopogonidae. Família Psychodidae. Família Simuliidae.

Tema 29.- Subordre BRACHYCERA. Família Tabanidae. Subordre CYCLORRHAPHA Família Glossinidae. Família Muscidae. Família Hippoboscidae. Família Calliphoridae. Família Sarcophagidae.

Tema 30.- Família Hypodermatidae. Gènere *Hipoderma*. Família Oestridae. Gèneres *Oestrus* i *Rhinoestrus*. Família Gasterophilidae. Gènere *Gasterophilus*.

PRACTIQUES	Tipus	Durada
<p>Pràctiques de laboratori</p> <p>1^a.- Protozous I</p> <p>2^a.- Protozous II</p> <p>3^a.- Trematodes i Cestodes</p> <p>4^a.- Nematodes I</p> <p>5^a.- Nematodes II</p> <p>6^a.- Artròpodes (insectes)</p> <p>7^a.- Artròpodes (àcars i paparres)</p>		2,5 hh
<p>Seminaris</p> <p>1.- Tècniques de conservació, muntatge i classificació dels paràsits.</p> <p>2.- Ciliats dels remugans i dels equins.</p> <p>3.- Paràsits de peixos I.</p> <p>4.- Paràsits de les abelles.</p> <p>5.- Paràsits hemàtics de les aus.</p> <p>6.- Acantocèfals i pentastòmids.</p> <p>7.- Paràsits de peixos II.</p> <p>8.- Paràsits de peixos III.</p> <p>9.- Paràsits dels animals de laboratori.</p> <p>10.- Mecanismes d'evasió de la resposta immune.</p>		1 h
<p>Vídeos</p> <p>1.- Leishmaniosis + <i>Fasciola hepatica</i></p> <p>2.- Helminthosis dels animals domèstics</p>		1 h

BIBLIOGRAFIA

BOWMAN, D.D. (1999). Georgis' Parasitology for veterinarians. Seventh edition. Saunders & Co. Toronto.

CORDERO DEL CAMPILLO, M. y col. (1999). Parasitología Veterinaria. McGraw-Hill - Interamericana. Madrid.

GEORGI, J.R. & GEORGI, M.E. (1992) . Canine clinical parasitology. Lea & Febiger. Philadelphia.

JACOBS, D.E. (1986) . A colour atlas of equine parasites. Baillière Tindall. London.

KAUFMANN, J (1996) . Parasitic infections of Domestic Animals. Birkhäuser Verlag. Basel.

MEHLHORN, H. & PIEKARSKI, G. (1993) . Fundamentos de parasitología: parásitos del hombre y de los animales domésticos. (trad. de la 3ª edición alemana). . Editorial Acribia. Zaragoza.

SOULSBY, E.J.L. (1987) . Parasitología y enfermedades parasitarias de los animales domésticos. Trad. 7ª ed. Editorial Interamericana. México.

URQUHART, G.M. et al. (1996) . Veterinary Parasitology. Second Edition. Blackwell Science. UK.

NORMES D'AVALUACIÓ

Un cop impartida la matèria els alumnes hauran de superar una prova teòrica i una altra de pràctica per tal d'aprovar l'assignatura.

La prova d'avaluació teòrica constarà de preguntes de desenvolupament breu (de l'estil *definiu, esmenteu, relacioneu, enumereu*, etc.) o tipus test, que inclouran tant la matèria corresponent a la teoria com la impartida en les sessions de seminaris. També hi haurà preguntes per a desenvolupar sobre cicles biològics de paràsits. L'examen s'aprovarà de forma independent per a cadascuna de les dues parts .

La prova d'avaluació pràctica es realitzarà al laboratori i constarà d'una sèrie de preguntes orals corresponents a les preparacions estudiades durant les sessions pràctiques. Les preguntes inclouran tant la identificació dels paràsits i llurs formes de propagació com llur taxonomia i detalls morfològics estudiats.

Un cop superades ambdues proves de manera independent, la nota final s'obtindrà amb la suma ponderada de les notes de l'examen teòric (70%) i del pràctic (30%).

ALTRES INFORMACIONS

TUTORIES

Joaquim Castellà Espuny. Dimecres de 10-12 hh. lloc: V0-235

ADRECES ELECTRÒNIQUES RECOMANDES

http://quiro.uab.es/sid_veterinaria/parasitologia/

<http://www.parasitology.org/>

<http://www.cvm.okstate.edu/~users/jcfox/htdocs/clinpara/Index.htm>

<http://cal.vet.upenn.edu/index2.html>

http://cal.vet.upenn.edu/parasit/merial/mb_tlsp.htm

<http://parasitology.icb2.usp.br/marcelocp/default.htm>

<http://www.biosci.ohio-state.edu/~parasite/home.html>